

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
«30» серпня 2023 року,
Протокол № 2

Ректор університету

_____ **Олег ОМЕЛЬЧУК**
(підпис) (ініціали, прізвище)

«30» серпня 2023 року

М.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«БЕНЧМАРКІНГ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ»
для підготовки на другому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування**

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИК:

Завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, доктор наук з державного управління, професор
«28» серпня 2023 року

Едуард ЩЕПАНСЬКОГО

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«28» серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор
«28» серпня 2023 року

Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
«28» серпня 2023 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«28» серпня 2023 року, МР-1/8.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«28» серпня 2023 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
4.2. Аудиторні заняття	– 10
4.3. Самостійна робота студентів	– 10
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендовані джерела	– 11
7.1. Основні джерела	– 11
7.2. Допоміжні джерела	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 13

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 28	Публічне управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 281	Публічне управління та адміністрування
3. Назва освітньої програми	–	Освітньо-професійна програма «Магістр публічного управління та адміністрування. Територіальне управління та місцеве самоврядування»
4. Назва дисципліни	–	Бенчмаркінг та прогнозування регіонального розвитку
5. Тип дисципліни	–	вибіркова
6. Код дисципліни	–	МППВ 3.5
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	другий
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	магістр
9. Курс / рік навчання	–	перший
10. Семестр	–	третій
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,0 / 120	
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 36	
% від загального обсягу	– 30	
лекційні заняття (годин)	– 18	
% від обсягу аудиторних годин	– 50	
семінарські заняття (годин)	– 18	
% від обсягу аудиторних годин	– 50	
самостійна робота (годин)	– 84	
% від загального обсягу	– 70	
тижневих годин:		
аудиторних занять	– 6	

самостійної роботи	– 10,5
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 16
% від загального обсягу	13
лекційні заняття (годин)	8
% від обсягу аудиторних годин	50
семінарські заняття (годин)	8
% від обсягу аудиторних годин	50
самостійна робота (годин)	104
% від загального обсягу	87
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– МППО 3. Стратегічне управління та управління змінами МППО 8. Територіальне управління та розвиток місцевого самоврядування МППО 9. Технології публічного управління та адміністрування МППО 11. Статистичні методи в публічному управлінні та адмініструванні МППВ 2.2. Управління розвитком регіону
2) супутні дисципліни	– МППВ 3.8. Співробітництво територіальних громад МППВ 3.9. Регіональні та муніципальні цільові програми
3) наступні дисципліни	–
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни:

ЗК 1. Здатність абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні соціально-економічні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію.

ЗК 3. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери із застосуванням підходів і принципів стратегічного планування, критеріїв оцінювання результативності та ефективності, враховуючи умови зовнішнього середовища та внутрішні чинники діяльності.

СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 8. Здатність визначати напрями розвитку галузі, території, інших об'єктів публічного управління та розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК 11. Здатність використовувати на практиці сучасні інструменти управління регіональним та місцевим розвитком.

Програмні результати навчання:

РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН 04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

РН 12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:
1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку;
1.2) розкривати зміст бенчмаркінгу;
1.3) визначати сутність та особливості здійснення прогнозування регіонального розвитку;
1.4) характеризувати зміст основних підходів до бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку.
2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати зміст основних термінів, що розкривають суть бенчмаркінгу;
2.2) обговорювати специфіку та відмінні риси процесу прогнозування регіонального розвитку;
2.3) пояснювати зміст та типологію бенчмаркінгу;
2.4) ідентифікувати основні об'єкти та показники бенчмаркінгу.
2.5) з'ясувати структуру та логіку моделі економічного прогнозування.
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>

3.1) застосовувати системний підхід до вирішення проблем регіонального розвитку;
3.2) демонструвати вміння здійснювати комплексний аналіз сучасного стану розвитку соціально-економічної системи регіону, демографічної ситуації, природно-ресурсного потенціалу регіону;
3.3) оцінювати результати бенчмаркінгу та сценарії економічного прогнозування.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) дискутувати щодо місця методу прогнозування в системі дослідження регіону;
4.2) досліджувати процес бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку, розподіляти його на окремі складові;
4.3) протиставляти і критично оцінювати моделі бенчмаркінгу;
4.4) класифікувати типи бенчмаркінгу за критеріями класифікації;
4.5) виділяти основні задачі, що вирішуються за допомогою методу прогнозування регіонального розвитку.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) систематизувати особливості бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку;
5.2) узагальнювати основні положення світового досвіду організації бенчмаркінгу та прогнозування на рівні регіону;
5.3) систематизувати основні підходи до прогнозування регіонального розвитку.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) пояснювати доцільність застосування методичних рекомендацій щодо розробки прогнозів соціально-економічного розвитку регіону, адміністративного району, міста тощо;
6.2) оцінювати вплив структурних підрозділів бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку;
6.3) проводити аналіз існуючої законодавчої бази з питань регулювання процесів бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) визначати пріоритетні напрями подальшого розвитку бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку;
7.2) розробляти доповіді з бенчмаркінгу, інтерпретації результатів прогнозування регіонального розвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади бенчмаркінгу

Сутність та сфери застосування бенчмаркінгу. Поняття «бенчмаркінг». Бенчмаркінг у публічному управлінні. Сфери застосування бенчмаркінгу: оцінювання соціально-економічного розвитку території; визначення пріоритетів розвитку територій у ході розроблення стратегій регіонального розвитку. Завдання бенчмаркінгу при дослідженні

ефективності міст та областей. Принципи поведінки партнерів з бенчмаркінгу відповідно до The Benchmarking Code of Conduct.

Типологія бенчмаркінгу. Об'єкт та суб'єкт бенчмаркінгу території. Стратегічний бенчмаркінг території. Бенчмаркінг співробітництва міст та територій.

Загальна характеристика процесу бенчмаркінгу. Структура процесу бенчмаркінгу. Елементи процесу бенчмаркінгу: фаза підготовки, фаза аналізу, фаза впровадження.

Тема 2. Система бенчмаркінгу та формування бази даних

Структура системи бенчмаркінгу. Поняття системи бенчмаркінгу. Схема системи бенчмаркінгу. Методика постановки «розумних» цілей з використанням SMART-критеріїв. Основні показники оцінки економічного розвитку регіону.

Вибір показників та об'єктів бенчмаркінгу. Вибір показників як важливий крок технології бенчмаркінгу. Основні питання при виборі показників. Приклади показників для різних сфер системи бенчмаркінгу. Використання спеціальних, узагальнених показників. Вибір об'єктів дослідження.

Збір даних. Первинні та вторинні дані, їх переваги та недоліки. Завдання збирання даних. Результати збирання даних. Якісні дані: поняття та характерні особливості. Вимоги до якісних даних. Методи збору якісних даних.

Тема 3. Прикладні аспекти бенчмаркінгу

Методи оброблення даних: нормалізація. Нормалізація даних: поняття та характеристики. Метод порядкового ранжування. Метод стандартного відхилення від середнього. Метод «Мінімум – Максимум». Метод відмінності від еталону. Категоріальна шкала.

Агрегування даних. Сутність процесу агрегування. Методи агрегування: додавання, середнє арифметичне, середнє геометричне, зважування.

Оцінювання результатів бенчмаркінгу. Методи визначення узагальнених рейтингів: порядкове ранжування, групування (атрибутивна ознака, крок інтервалу).

Представлення результатів бенчмаркінгу. Графічні форми представлення результатів бенчмаркінгу: таблиці, діаграми, логічні схеми, динаміка в часі, двовимірні графіки, карти.

Доповіді з бенчмаркінгу: структура і зміст. Цільова аудиторія для доповідей з бенчмаркінгу. Характеристика змісту доповіді: резюме, методологія бенчмаркінгу, основні дані, результати за територіальним розподілом, результати за окремими складовими, додатки.

Бенчмаркінг у процесі прийняття управлінських рішень.

Тема 4. Теоретичні основи прогнозування регіонального розвитку

Функції прогнозування, типологія та сфери використання економічних прогнозів. Основні функції економічного прогнозування. Сутність та основний зміст економічного прогнозу. Основні напрями економічного прогнозування. Принципи економічного прогнозування. Класифікаційні види прогнозів.

Методи, моделі економічного прогнозування та принципові підходи до його здійснення. Методи економічного прогнозування: екстраполяція, інтуїтивні та експертні методи, аналітичні. Класифікація моделей прогнозування. Функція Коба-Дугласа. Моделювання на основі попиту та пропозиції.

Показники у моделі економічного прогнозування: сутність і зв'язок між ними. Поняття економічний показник, система показників. Система показників стану та розвитку економічних систем. Відносні показники, які використовуються для аналізу стану та передбачення розвитку економіки в майбутньому.

Тема 5. Модель економічного прогнозування

Структура та логіка моделі економічного прогнозування. Змістовно-логічна конструкція моделі економічного прогнозування. Сектори економіки, що використовуються в моделі економічного прогнозування. Кроки використання економічних моделей для опрацювання кількісних економічних прогнозів.

База економічних даних: принципи побудови та зміст. Принцип повноти. Принцип організованості. Принцип єдиного формату. Принцип оновлення. Принцип наявності довідкової інформації.

Джерела економічної інформації. Вимоги щодо джерел економічної інформації, яка використовується для прогнозного моделювання. Джерела економічної інформації для бази даних. Джерела економічної інформації для моделі.

Оновлення бази економічних даних. Метод «прямого» оновлення даних. Метод наближеного моделювання. Оновлення даних на рівні області та міста. Оновлення обчислень на рівні області та міста.

Тема 6. Формування економічних прогнозів регіонального розвитку

Рекомендації щодо процесу економічного прогнозування. Схема процесу прогнозування. Рекомендований порядок прогнозування показників. Етапи процесу економічного прогнозування. Труднощі та поради економічного прогнозування.

Припущення в економічному прогнозуванні. Основні методи формування припущень. Основні методології прогнозування. Взаємозв'язки секторів місцевої економіки залежно від чинників, що справляють вплив на їхній розвиток.

Сценарії в економічному прогнозуванні. Поняття сценарію. Сутність сценарного підходу. Види сценаріїв. Оптимістичний сценарій та його внутрішні припущення. Песимістичний сценарій, внутрішні фактори.

Інтерпретація та аналіз результатів економічного прогнозування. Структура прогнозу економічного та соціального розвитку на середньострокову перспективу. Склад та структура звіту з економічного прогнозу. Характеристика складових частин звіту з економічного прогнозу.

Тема 7. Стратегічне планування та проектування розвитку регіону

Особливості стратегічного планування розвитку територій на національному рівні в Україні. Цільове орієнтування стратегії планування розвитку територій і визначення пріоритетів. Сутність та еволюція підходів до стратегічного планування розвитку територій. Етапи стратегічного планування розвитку територій. Функції, технологія та організаційне забезпечення процесу стратегічного планування розвитку територій. Система стратегічного планування розвитку територій та її складові. Моделі системи стратегічного планування розвитку територій. Довгострокові документи стратегічного планування. Пріоритети стратегії розвитку держави у плануванні розвитку територій та їх визначення. Середньострокові документи стратегічного планування розвитку територій. Розробка програм розвитку регіонів. Розробка стратегічного плану інституції: аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів; визначення місії та стратегічних цілей; розробка програми інституції; показники оцінки діяльності; фінансовий план. Моніторинг реалізації програм розвитку територій. Підготовка звітів про виконання програм. Форми, методи та особливості стратегічного планування регіонального розвитку. Макропропорції у плануванні. Оцінювання (вимірювання) результатів. Організація стратегічного планування і складання стратегічного плану.

Управління плануванням. Планування в сучасних організаціях. Технологія проектування. Розробка проектів. Керівник проекту. Створення проектної команди. Виникнення проекту. Управління змістом проекту. Управління часом у проекті. Управління

вартістю у проекті. Управління якістю у проекті. Управління людськими ресурсами у проекті. Управління комунікаціями у проекті. Проектні ризики й управління ризиком у проекті. Управління закупівлями у проекті. Впровадження проекту. Завершення проекту. Фінансування, кошторис і бюджет проекту

Тема 8. Зарубіжний досвід бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку

Імплементація іноземного досвіду щодо бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку в Україні. Сучасний стан та теоретико-методологічні основи бенчмаркінгу у публічному управлінні в умовах інституційних змін, що відбуваються в контексті розвитку партнерства «Україна – ЄС» та співпраці «Україна – НАТО».

Зарубіжний досвід організації процесу прогнозування регіонального розвитку.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Теоретичні засади бенчмаркінгу	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
2.	Система бенчмаркінгу та формування бази даних	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
3.	Прикладні аспекти бенчмаркінгу	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
4.	Теоретичні основи прогнозування регіонального розвитку	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
5.	Модель економічного прогнозування	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
6.	Формування економічних прогнозів регіонального розвитку	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
7.	Стратегічне планування та проектування розвитку регіону	20	4	4	-	-	12	15	1	1	-	-	13

8.	Зарубіжний досвід бенчмаркінгу та прогнозування регіонального розвитку	16	2	2	-	-	12	15	1	1	-	-	13
	Усього годин:	120	18	18	-	-	84	120	8	8	-	-	104

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання передбачає завдання до кожної теми.

4.3.2. Тематика самостійних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Самостійні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

4.3.4. Самостійна робота студентів заочної форми навчання передбачена у формі виконання індивідуальних завдань відповідно до тематики навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- повідомлення про виконання самостійних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у письмовій формі.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Структура залікового білету включає 60 тестових питань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку 6.1.

Рисунок 6.1 Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять та самостійної роботи студентів, визначається в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Про державне прогнозування та розроблення програми економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 р. *Орієнтир*. 2000. № 14. - С. 8-12.
2. Про державні цільові програми: Закон України від 18.03.2004 р. № 1621-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text>
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р., № 1160-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.
4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р., № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р., № 586-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
6. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 р., № 2625-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
7. Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України від 08.09.2005 р. *Офіційний вісник України* 2005 р. № 40. Ст. 25.
8. Абакуменко О.В. Стратегія і тактика удосконалення політики сталого розвитку

України в контексті євроінтеграційних процесів : колект. монографія : [у 2 т.]. Т. 1. [Політика сталого розвитку в контексті економічної безпеки України] / О.В. Абакуменко, О. І. Гонта, С. В. Гонта, М.В. Дубина, М. М. Забаштанський. Ніжин, 2015. 339 с.

9. Аванесов Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка : підручник. Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 223 с.

10. Бахрушин В.Є. Методи аналізу даних : навч. посібник. Запоріжжя: КПУ, 2011. 268с.

11. Грабовецький Б.Є. Основи економічного прогнозування : навч. посібник. Вінниця: ВФТАНГ, 2000. 209 с.

12. Лафлер Бренда Бенчмаркінг: ефективність українських міст і областей: посібник. К., 2012. 44с.

13. Матвієнко Р.О. Методологічні основи регіональної політики в управлінні розвитком національної економіки : монографія. ПВЕЗ "Екон.-технол. ун-т". Бровари : ПВНЗ "Екон.-технол. ун-т", 2014. 351 с.

14. Мельник А.Ф. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / А.Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, О. П. Дудкіна; ред.: А. Ф. Мельник. - Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2014. 450 с.

15. Особливості публічного управління та адміністрування: навчальний посібник / В.Д. Бакуменко, І.С. Бондар, В.Г. Горник, В.В. Шпачук; Міністерство культури України; Київський національний університет культури і мистецтв. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 252 с.

16. Прогнозування розвитку територій. Бенчмаркінг : навч. посібник / Крупник А.С., Матвіїшин Є.Г. та ін.; за заг. наук. редакцією Білинської М.М. К.: К.І.С., 2014. 120с.

17. Прогнозування розвитку території. Економічне прогнозування : навч. посібник / Шаров Ю.П., Бобровська О.Ю., Латинін М.А. та ін.; за заг. наук. ред. Білинської М.М. К.: К.І.С., 2014. 128с.

18. Публічне управління: термінологічний словник / уклад.: О.Л. Корольчук, В.С. Куйбіда, М.М. Білинська, О.М. Петроє та ін.; за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, О.М. Петроє. Київ: НАДУ, 2018. 224 с.

19. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко, С.Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.

20. Хаймовіц Д. Економічне прогнозування в містах та областях України : Використання моделі економічного прогнозування / Інструкція, Проект РЕОП. 91 с.

21. Щепанський Е.В. Державне регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери в Україні: теорія, методологія та практика: монографія; Хмельницький університет управління та права. Хмельницький: Вид-во ХУУП, 2018. 326 с.

7.2. Допоміжні джерела

22. Брайсон Д. М. Стратегічне планування для державних і неприбуткових організацій / Пер. з англ. А. Кам'янець. Л.: Літопис, 2004. 352 с.

23. Гнатенко А. Стратегічне планування у сфері державного управління: концептуальні підходи. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2013. Вип. 3. С. 51–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2013_3_9.

24. Дробязко О.М. Методичні підходи до вдосконалення існуючих механізмів прийняття управлінських рішень в умовах публічного адміністрування. *Держава та регіони. Серія «Державне управління»*. 2014. № 3. С. 46–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2014_3_12.

25. Оболенський О.Ю., Обушна Н.І. Аудит, контроль і моніторинг у системі публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2014. Вип. 41. С. 115–124.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2014_41_14.

26. Петрук І.П. Концептуальні підходи до антикризового управління регіональним розвитком. *Інноваційна економіка*. 2020. № 3-4. С. 105-112.

27. Пила В. І., Щепанський Е. В. Окремі аспекти оптимізації функцій державного управління в контексті проведення адміністративної реформи. *Університетські наукові записки. Часопис ХУУП*. 2012. № 4. С. 431-439.

28. Публічне управління розвитком регіонів у процесі побудови сервісно-орієнтованої держави: теорія, методологія та практика : колект. монографія; за заг. ред. Н.В. Васильєвої, О. І. Васильєвої ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. 303 с.

29. Скиба М.В. Концептуальні засади публічного управління соціально-економічним розвитком регіону. *Регіональна економіка*. 2020. № 3. С. 35-45.

30. Стратегії та технології розвитку корпорацій: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О.М. Полінкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 416 с.

31. Ткач С.М. Управління розвитком міст на засадах концепції Smart City у Західному регіоні України. *Регіональна економіка*. 2021. № 2. С. 91-99.

32. Фінансово-управлінські аспекти інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в національній економіці : колективна монографія / за заг. і наук. ред. д.е.н., проф. В.П. Синчака. Хмельницький: ХУУП. 2017. 373 с.

33. Щепанський Е. В. Впровадження сучасних інноваційних технологій надання державних і муніципальних послуг. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2021. Вип. 1 (14). С. 288–297.

34. Щепанський Е. В., Грабар Н. С. Державне управління соціально-економічними ризиками: парадигма сутнісно-організаційних аспектів в умовах діджиталізації. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління : електронне наукове видання. 2021. № 4 (16) серпень. С. 161-166.

35. Щепанський Е. В. Концептуальні засади модернізації антикризового державного регулювання у сфері національної безпеки України. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 15-16. С. 81-87. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/22/20>

36. Щепанський Е. В. Організаційно-економічний механізм взаємодії національної економіки та промислового сектора. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 5. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2080>.

37. Щепанський Е. В. Програмно-цільовий метод державного регулювання розвитком туристично-рекреаційної сфери. *Університетські наукові записки. Часопис ХУУП*. 2017. № 4. С. 10-22.

38. Chmyr, Y., Deineha, M., Shchepanskiy, E., Koshelenko, A., Kozenko, R. Tools for Counteracting Information Aggression Use of Elements of Information War in Ukraine. In: Radchenko, O., Kovach, V., Semenets-Orlova, I., Zaporozhets, A. (eds) National Security Drivers of Ukraine. Contributions to Political Science. Springer, Cham. 2023. Pp, 285–299. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-33724-6_17

39. Zhuk I., Khaletska A., Stepura T., Shchepanskiy E., Sadova U., Pyla V. Public Administration System in the Field of Finance Under the Influence of Digitalization. *Economic Affairs*, Vol. 67, No. 03, pp. 225-231, June 2022. URL: <https://economicaffairs.co.in/Journal/abstract/id/NTMyNA==/?year=2022&month=June&volume=Volume%2067&issue=Issue%203>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua>

Веб-портал Верховної Ради України

2. http://www.president.gov.ua	Веб-портал Офіс Президента України
3. http://www.kmu.gov.ua	Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. http://mon.gov.ua	Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
5. https://mspu.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України
6. https://agro.me.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
7. http://mpe.kmu.gov.ua/	Веб-сайт Міністерства енергетики України
8. https://www.e.gov.ua	Веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України
9. http://www.me.gov.ua	Веб-сайт Міністерства розвитку економіки України
10. http://www.minjust.gov.ua	Веб-сайт Міністерство юстиції України
11. http://www.minregion.gov.ua	Веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України
12. http://www.msp.gov.ua	Веб-сайт Міністерства соціальної політики України
13. http://www.minfin.gov.ua	Веб-сайт Міністерства фінансів України
14. http://nbuv.gov.ua/	Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
15. http://gntb.gov.ua/ua/	Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
16. http://www.ounb.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
17. http://www.adm.km.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
18. http://km-oblrada.gov.ua/	Веб-сайт Хмельницької обласної ради
19. http://www.khmelnysky.com/	Веб-сайт Хмельницької міської ради
20. http://www.univer.km.ua/	Веб-сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова

Обліковий обсяг – 0,7 ум. др. арк.